

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Toetsingskader voor toezicht 'feitenonderzoek bij gedwongen uithuisplaatsing'

Maart 2022

Thema 1	Normen	Waar kijkt de inspectie naar
<p>Aan de gedwongen uithuisplaatsing liggen een cliëntgericht, vakbekwaam, integraal en tijdig onderzoek ten grondslag.</p>	<p>Cliëntgericht: Professionals behandelen jeugdigen en ouders met respect en jeugdigen en ouders ervaren begrip en vertrouwen.</p>	<p>De professional doet cliëntgericht onderzoek naar de opvoedcapaciteiten van ouders en ontwikkelingsbehoefte van de jeugdige. In de dagelijkse praktijk besteedt de professional tijd en aandacht aan de jeugdige en ouders. De professional investeert in een goede samenwerkingsrelatie met de jeugdige en ouders en stelt zich hierbij eerlijk en ondersteunend op. De professional zoekt bij de start van een beschermingsmaatregel of bij een melding naar de gezamenlijke visie van de professional(s) en gezin op de informatie die er ligt.</p> <p>De professional krijgt vanuit zijn organisatie de tijd en professionele ruimte om het werk te doen en hierin samen te werken met het gezin en met anderen rond het gezin.</p>
	<p>Integraal: Wensen, behoeften en mogelijkheden van jeugdigen, ouders en netwerk zijn in beeld bij professionals.</p>	<p>De professional doet integraal onderzoek naar de opvoedcapaciteiten van ouders en de ontwikkelingsbehoeften van de jeugdige, maakt een analyse op basis van een actueel en volledig beeld van het gezin en voert een analyse uit van de onderliggende oorzaken van de ontwikkelingsbedreiging (waaronder bijvoorbeeld psychische problematiek bij ouders, persoonlijke problematiek bij het kind, schuldenproblematiek). De professional onderzoekt mogelijkheden in het sociaal netwerk en mogelijkheden voor hulp in de thuissituatie.</p>
	<p>Vakbekwaam: Professionals maken professionele afwegingen over de veiligheid van jeugdigen. Professionals zetten hulp in die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders. Professionals voeren het feitenonderzoek transparant en objectief uit.</p>	<p>De professional doet vakbekwaam onderzoek naar de opvoedcapaciteiten van ouders en de ontwikkelingsbehoeften van de jeugdige. De afwegingen over de veiligheid van jeugdigen in relatie tot hun ontwikkeling worden systematisch gemaakt en komen waar nodig in een multidisciplinair overleg tot stand. De professional handelt bij (acuut) onveilige situaties door zorg te dragen dat risico's verminderen, worden weggenomen of dat de jeugdige de vaardigheden krijgt aangeleerd met de risico's om te gaan. Indien nodig betreft de professional hier andere expertise bij. De professional heeft actuele kennis van de kenmerken en problematiek van de doelgroep. De professional weet welke hulp onder welke omstandigheden wel en niet werkt en baseert zich op geldende professionele richtlijnen.</p> <p>De professional bespreekt vooraf met ouders en jeugdige bij welke instanties of personen hij (aanvullende) informatie inwint, bij voorkeur in overeenstemming met ouders en/of jeugdige. De professional betreft hierbij ook bronnen die ouders en jeugdigen aandragen.</p>
	<p>Tijdig: De start van het onderzoek vindt plaats binnen de gestelde termijnen.</p>	<p>De professional doet tijdig onderzoek naar de opvoedcapaciteiten van ouders en ontwikkelingsbehoefte van de jeugdige. Het onderzoek start op tijd en wordt niet belemmerd door wachttijden of wachtlijsten.</p>

Thema 2	Normen	Waar kijkt de inspectie naar
<p>De besluitvorming over de gedwongen uithuisplaatsing heeft zorgvuldig plaatsgevonden. Het systeem van interne tegenspraak heeft gefunctioneerd.</p>	<p>Jeugdigen en ouders hebben, waar mogelijk, regie over hun leven en welbevinden.</p>	<p>De professional informeert het gezin over de stappen in het hulpproces. Waar mogelijk bepaalt de professional met de jeugdige en ouders de doelen en neemt gezamenlijk beslissingen. Bij het bepalen van doelen en het nemen van beslissingen is het belang van de jeugdige leidend. Indien de professional een keuze maakt die afwijkt van de visie van ouders of jeugdige legt hij dit uit.</p>
	<p>Professionals handelen methodisch en ontwikkelingsgericht (1).</p>	<p>Om te borgen dat de hulp doeltreffend is, werkt de professional methodisch en conform de richtlijnen. Het moet voor professionals, jeugdigen en hun ouders duidelijk zijn wat de doelen van de hulp zijn en hoe hieraan gewerkt wordt. Bij een beslissing over een uithuisplaatsing wordt direct een omgangsregeling tussen ouders en kind vastgesteld en wordt hulp in de thuissituatie ingezet.</p> <p>De beslissing om een machtiging uithuisplaatsing aan te vragen wordt zorgvuldig en multidisciplinair genomen. Bij een besluit zijn jeugdige en ouders zelf betrokken. Daarnaast is bij de afweging en het besluit een gedragswetenschapper betrokken.</p>

Thema 3	Normen	Waar kijkt de inspectie naar
<p>De professional heeft zorgvuldig gerapporteerd over het onderzoek en de analyse waarop de gedwongen uithuisplaatsing is gebaseerd.</p>	<p>Professionals handelen methodisch en ontwikkelingsgericht (2).</p>	<p>Het resultaat van het onderzoek en de analyse legt de professional zorgvuldig en navolgbaar vast. Feiten en meningen zijn van elkaar gescheiden. Het is transparant en navolgbaar hoe opmerkingen zijn verwerkt die in het kader van hoor en wederhoor zijn gemaakt.</p>

Thema 4	Normen	Waar kijkt de inspectie naar
<p>Het systeem van externe tegenspraak heeft gefunctioneerd. Indien sprake was van een klacht over het feitenonderzoek rondom een gedwongen uithuisplaatsing zijn de rechtspositie en rechtsbescherming van kinderen en ouders in de klachtafhandeling tot hun recht gekomen.</p>	<p>De bestuurder biedt jeugdigen en hun ouders de mogelijkheid voor hun individuele belangen op te komen.</p>	<p>De professional informeert ouders en jeugdige over hun rechten. De instelling heeft een klachtregeling en faciliteert de toegang tot een (onafhankelijke) vertrouwenspersoon om jeugdigen en ouders een laagdrempelige klachtenprocedure te garanderen. De instelling is aangesloten bij een klachtencommissie. De klachtenregeling voorziet in een goede en tijdige afhandeling van klachten. De instelling neemt klachten serieus en benut klachten voor het verbeteren van de hulp.</p> <p>Eventuele onjuistheden in het onderzoek, de analyse, de rapportage of adviezen en besluitvorming die ten grondslag liggen aan de uithuisplaatsing worden na constatering van de onjuistheid hersteld.</p>

www.igj.nl

Duidelijk. Onafhankelijk. Eerlijk.